

Het genus

Cryptocoryne (20)

Het is alweer zo lang geleden dat het vorige artikel over het genus *Cryptocoryne* in 'Het Aquarium' verscheen, dat een verwijzing daarnaar niet mag wegblijven. Het was de bespreking van een kleurenplaat (Het Aq. 31 (11): 256-257, 1961) en het schijnt mooi gepast, om thans een tweede plaat nader te bezien. De afgebeelde soorten zullen, naar ik hoop, later nauwkeuriger beschreven kunnen worden, maar voor het ogenblik wil ik met algemene opmerkingen volstaan.

Het meest links is een *Cryptocoryne* afgebeeld, die ik nu nog *C. purpurea* Ridley wil noemen, waarbij thans dan de 'grote' vorm wordt bedoeld (zie ook Het Aq. 31 (3): 51, 1960). De bloeiwijze heeft geen gele vlek in de keel maar overigens volkomen gelijke planten kunnen wel een gele keel hebben. Het blijft een pijnlijke vraag, of niet *C. grabowskii* Engler de juiste naam voor deze 'grote purpurea' zou moeten zijn, maar ik heb vroeger al uiteengezet, dat een antwoord hierop eigenlijk niet te geven is (Het Aq. 31 (9): 214, 1961). Deze soort werd in elk geval bij vele duizenden in onze aquaria aangetroffen en hoewel ik de indruk heb, dat hij minder veelvuldig gekweekt wordt dan vroeger, blijft het toch een der algemeenste aquariumplanten in Europa en Amerika.

Rechts hiervan staat *C. longicauda* Becc. op de plaat. Ook deze soort is niet geheel zeker geïdentificeerd; daar kom ik later nog wel eens op terug. Thans kunnen we niet beter doen dan deze naam geven aan die soort, die uit Borneo stamt en die door zijn eigenaardige, slangvormige bloeiwijze, die hoogstens met een

smalle lengtespleet opengaat, gemakkelijk herkenbaar is. Hij werd indertijd uit de Kebon Raya Indonesia in Nederland ingevoerd en kan prachtige groepen zwaar blad onder water maken. Nodig is, dat hij ruimte om zich heen krijgt en vooral dat het licht zeer gedempt blijft. Zonlicht is op den duur fataal; sterk daglicht remt de groei. Een zwakke elektrische verlichting (ouderwetse 'peertjes') geeft de beste resultaten. De bloeiwijze is suikergoed-rose (van binnen diep purper) maar ik ontving enige tijd geleden uit Engeland een bloeiende plant, die een rood-bruine bloeiwijze had, maar overigens niet verschilde.

Het midden der plaat wordt ingenomen door *C. lucens* de Wit. Emers ontwikkelt deze soort zich tot dicht opeengepakte rozetten van smalle, glinsterend groene bladeren en, soms, de steeds op een vrij lang steeltje staande bloeiwijze. Deze toont een purperen keel en een korte, brede, wrattige vlag, die olijfgroen gekleurd is. Het vaderland van deze soort is denkelijk Ceylon, maar er zijn mij geen vondsten in het wild met zekerheid bekend. De soort maakte zich kenbaar, toen ik, jaren geleden, planten van '*C. nevillei*', die uit diverse aquaria afkomstig waren, emers ging kweken. Ofschoon de ondergedoken groeiende planten alle gelijk schenen, bleek dat boven water drie soorten onderscheidbaar waren. Eén er van beschouw ik als de ware *C. nevillei* Trimén (blad boven water dof groen, keel geel) en een derde soort moet waarschijnlijk nog een naam ontvangen.

V.l.n.r. onder: *C. purpurea*, *C. longicanda*, *C. lucens*, *C. wendtii*. Rechts boven: *C. spiralis*.

